

To 22.10.2026 Carelia-sali

NOUSEVAT TÄHDET

A portrait of a young woman with dark, wavy hair, looking slightly to the side. She is holding a violin against her cheek. She is wearing a dark, textured top.

Julie Svačinová,
alttoviulu

Konstantinos Vallios,
kapellimestari

JOENSUUN KAUPUNGINORKESTERI

www.joensuunkaupunginorkesteri.fi

Ohjelma

Ildebrando Pizzetti: Tre Preludii Sinfonici per L'Edipo Re di Sofocle, 18'

Largo

Con impeto

Con molto espressione di dolore

Benjamin Britten: Lachrymae op. 48a, vaikutelmia John Dowlandin laulusta alttoviululle ja jousille, 15'

Lento - Allegretto, andante molto - Animato - Tranquillo - Allegro con moto - Largamente - Appassionato - Alla valse moderato - Allegro marcia - Lento - L'istesso tempo

Väliaika, 20'

Wolfgang Amadeus Mozart: Sinfonia nro 38 D-duuri, KV 504, "Prahalainen", 35'

Adagio - Allegro

Andante

Finale: Presto

Esiintyjät

Konstantinos Vallios, kapellimestari

Kreikkalaissyntyinen kapellimestari Konstantinos (Costas) Vallios opiskelee orkesterinjohtoa Sibelius-Akatemiassa, jonka kapellimestariluokalla hän on opiskellut vuodesta 2021 alkaen. Kiinnostus kapellimestarin työhön heräsi jo nuoruudessa Jorma Panulan mestarikursseilla, ja sittemmin hänen opettajiinsa on kuulunut professori Sakari Oramo, jonka johdolla hän on syventänyt sekä teknisiä että musiikillisia valmiuksiaan.

Vallios korostaa kapellimestarin työssä yhteistyötä, vuorovaikutusta ja luottamuksen rakentamista muusikoiden kanssa. Hänen mukaansa henkinen ja henkilökohtainen kasvu ovat olleet yhtä tärkeitä kuin tekninen koulutus. Hänen opintoihinsa on kuulunut laajasti työskentelyä sinfoniaorkestereiden kanssa Suomessa, jonka lisäksi hän on kerännyt kansainvälistä kokemusta Saksasta, jossa hän on perehtynyt erityisesti oopperan johtamiseen.

Joensuun kaupunginorkesterin Nousevat tähdet -konsertti toimii Valliosin kapellimestarin diplomikonserttina. Konsertti toteutetaan yhteistyössä Sibelius-Akatemian kanssa.

Julie Svačinová, alttoviulu

Sibelius-Akatemiassa opiskeleva Julie Svačinová kuuluu nuoren muusikkosukupolven kiinnostavimpiin alttoviulisteihin. Hän voitti VII valtakunnallisen alttoviulukilpailun Oulussa vuonna 2022, ja samana vuonna hän esiintyi solistina Radion sinfoniaorkesterin Nuorten solistien konsertissa Helsingin Musiikkitalossa.

Orkesterimuusikkona Svačinová on kartuttanut monipuolista kokemusta muun muassa toimimalla Sinfoniaorkesteri Vivon alttoviulun äänenjohtajana vuosina 2019–2021. Hänen muusikkouttaan ovat muovanneet laajat orkesteri- ja kamarimusiikkikokemukset sekä yhteistyö lukuisten muusikoiden ja kapellimestareiden kanssa. Nykyisin hän toimii Kymi Sinfoniettan alttoviulun äänenjohtajana.

Kamarimuusikkona Svačinová on esiintynyt muun muassa Kauniaisten musiikkijuhlilla, Hauhon musiikkijuhlilla ja Kamarikesä-festivaalilla. Hän on myös Bríosa-kvartetin jäsen. Hänen soitossaan yhdistyvät tekninen varmuus, ilmaisullinen herkkyyks ja alttoviululle luonteva lämmin sointi.

Nousevat tähdet -konsertissa Julie Svačinová esiintyy solistina yhdessä Joensuun kaupunginorkesterin kanssa. Marraskuussa 2026 hänet kuullaan myös Sibelius-Akatemian maisterikonsertissaan, joka merkitsee tärkeää etappia hänen opinnoissaan ja taiteilijanurallaan.

Teosesittelyt

Ildebrando Pizzetti: Tre Preludii Sinfonici per L'Edipo Re di Sofocle

Italialainen musiikki keskittyi 1800-luvulla valtaosin oopperaan, mutta seuraavan vuosisadan vaihteessa ilmaantui orkesterimusiikista kiinnostuneita säveltäjiä, kuten Giuseppe Martucci, Ottorino Respighi, Alfredo Casella sekä Ildebrando Pizzetti (1880-1968).

Parmassa syntynyt ja opiskellut Pizzetti ei ollut immuuni aikansa oopperainnostukselle ja sävelsi parikymmentä oopperaa. Useimmin hänet muistetaan nykyisin Requiemistaan (1922) sekä orkesteriteoksistaan. Kolme sinfonista alkusoittoa Sofokleen Oidipukseen” (Tre Preludii Sinfonici per L'Edipo Re di Sofocle, 1903) on hänen läpimurtoteoksiaan. Myöhemmin Pizzettin maine tahrautui läheisestä yhteistyöstä Mussolinin fasistihallinnon kanssa.

Pizzetti oli läpi uransa kiinnostunut menneiden vuosisatojen musiikista ja hän julkaisi vuonna 1914 kirjan antiikin kreikkalaisten musiikista. Aihepiiriin hän oli uppoutunut jo vuonna 1903 säveltäessään musiikkia Sofokleen klassiseen tragediaan Kuningas Oidipuksesta. Ensimmäisen maailmansodan jälkeen vuonna 1924 hän laati näyttämömusiikin pohjalta itsenäisen orkesteritriptyykin, Tre Preludii Sinfonici, johon tiivistyy Theban kuninkaanpojan synkkä tarina.

Oidipuksen kovan kohtalon ennusti hänen syntyessään Delfoin oraakkeli. Vanhemmat, Theban hallitsijapari, määräävät lapsen surmattavaksi, mutta palvelija hylkää hänet kasvatiksi Korintissa. Vartuttuaan Oidipus kohtaa tiellä tuntemattoman vanhuksen, riitaantuu ja tappaa hänet – isänsä. Sfinksiltä hän saa ratkaisun arvoitukseen, joka pitää hänen syntymäkaupunkiaan ruton kourissa. Palkinnoksi hän saa vaimokseen kuningattaren – äitinsä – joka totuuden selvittyä tappaa itsensä. Oidipus puhkoo silmänsä ja lähtee vaeltamaan maailmalle.

Pizzettin orkesteriteos ei seuraa yksi yhteen näytelmän tapahtumia, vaan maalailee sen tunnelmia. Preludeista ensimmäisessä (Largo) ollaan epidemian piirittämässä Thebassa. Puhaltimien ja jousien oktaaveissa liikkuva arkaainen sävelmä on pahaenteinen, mutta saa vastineekseen käyrätorven ilmoittaman duuriteeman, joka liittyyne sfinksin arvoitukseen. Nämä teemat ja pari muuta vuorottelevat kappaleessa, joka päättyy samaan alakuloon mistä alkoi.

Toinen preludi (Con impeto, ma non troppo mosso) on merkintänsä mukaisesti kiivas ja dramaattinen. Pizzetti muuntelee edellisen osan teemoja ja pitää tunnelman muinaishenkisen pelkistettynä. Kappaletta voi pitää Oidipuksen muotokuvana, jossa hän rimpuilee jumalten langettamaa kohtaloaan vastaan. Pitkän oboesoolon aikana hän aprikoi sfinksin esittämää arvoitusta, jonka vastaus on – kiitos Sofokleen – nykyisin useimmille tuttu. (Mikä kulkee aamulla neljällä jalalla, päivällä kahdella ja illalla kolmella?)

Viimeisessä preludissa (Con molto espressione di dolore) totuus on paljastunut ja jäljellä on vain sen tuottama tuska. Se ei väisty, vaikka välissä kuultava hauras viulusoolo ilmentää tosiasioiden hyväksymistä ja alistumista jumalten päätöksille. Pizzetti muuntelee edelleen ensimmäisen osan aiheita ja rakentaa niistä sovinnollisen loppukuvaelman.

Benjamin Britten: Lachrymae op. 48a, vaikutelmia John Dowlandin laulusta

Vuonna 1950 Benjamin Britten (1913-1976) tapasi Aldeburghin musiikkijuhlilla maineikkaan alttoviulutaiteilija William Primrosen ja sävelsi tätä varten sarjan metamorfooseja John Dowlandin tunnetun luuttulaulun pohjalta. Teos valmistui ensin alttoviululle ja pianolle, mutta nykyisin sitä kuullaan usein säveltäjän sovituksena alttoviululle ja jousiorkesterille op. 48a.

Lachrymaen otsikko viittaa John Dowlandin kuuluisaan Kyynel-pavaneen, jonka useista eri versioista laulu Flow my tears oli aikansa jäljitellyimpiä kappaleita. Brittenin teoksen pohjalla on sen sijaan laulu If my complaints Dowlandin ensimmäisestä laulukirjasta vuodelta 1597. Muunneltava melodia kuullaan kokonaisuudessaan vasta teoksen lopussa, mutta se vilahtaa salapuvuissa pitkin matkaa. Dowlandin Lachrymae-pavane esiintyy sekin teoksen takapiruna: se tekee jännittävästi verhotun visiitin kuudennessa muunnelmassa.

Soittovaatimuksistaan huolimatta Brittenin teos, johdanto, kymmenen variaatiota ja kooda eivät ole konsertoivaa musiikkia. Orkesteriosuuden Britten sommitteli itsenäisesti pianostemman pohjalta. Sen rooli on usein vastakkainen tai yksinäistä alttoviulua kommentoiva. Soinnillisen tasapainon vuoksi orkesterin ylin ääni on uskottu kakkosviululle.

Lachrymaesta henkivä traagisuus ja kuolemanläheisyys ennustavat Brittenin karua ja vaikeasti avautuvaa myöhäistuotantoa. Avausmotiivin varovaisesta esittelystä teos etenee hiljaisiin sävyin, usein pianissimossa, sordinoituna ja lempeiden tremoloiden verhoamana.

Vasta neljännessä, viidennessä ja kuudennessa variaatioissa epätoivo purkautuu dramaattisesti, minkä jälkeen tasajakoinen valssi ja ripeä marssi vaikuttavat ironisilta. Alttosoolon monissa kaksoisotteissa, huiluäänissä ja käheissä 'sul ponticello' -tehoissa soi yhtä aikaa alistuminen ja vimmainen pyristely. Viimeisen kamppailun jälkeen tekstuuri kirkastuu neliääniseksi ja Dowlandin sävelmä ilmestyy sovittavana ja resignoituneena.

Wolfgang Amadeus Mozart: Sinfonia nro 38 D-duuri KV 504, "Prahalainen"

Wolfgang Amadeus Mozartin (1756-1791) sinfonia nro 38 D-duuri syntyi Figaron häät -oopperan ensi-illan jälkeen vuonna 1786. Mozart oli matkalla keisarikunnan toiseen kulttuurikeskukseen, Prahaan, jossa Wienissä nyreästi vastaanotettu Figaron häät menestyi paljon paremmin. Säveltäjän seuraava ooppera, Don Giovanni, saikin ensi-iltansa Prahassa. Suopeaa prahalaisyleisöä varten Mozart sävelsi Don Giovannin harjoitusten lomassa uuden sinfonian, joka ylitti loistokkuudeltaan edeltäjänsä.

Sinfonia sai ensiesityksensä luultavasti Mozartin sävellyskonsertissa 19.1. 1787 ja vastaanotto oli lähes riehakas. Mozart on ottanut juhlallisessa teoksessa huomioon yleisönsä tottumukset: Prahassa ei neliosainen "saksalainen" sinfonia ollut vielä suosiossa ja siten tanssiosa (menuetti) sai jäädä pois. Jäljelle jääneet kolme osaa ovat sitäkin suurusuuntaisempia, rikkoen tietoisesti varhaisempien sinfonioiden huolettoman ja viihteellisen tyylin rajat.

Ensimmäinen osa hitaine johdantoinen (Adagio) on täynnä Mozartille komeita avauksia ja osuvia oivalluksia. Juhlalliset asteikkokolut, forteakordit, patarummut ja vaskien fanfaariaiheet korostavat itsevaltaista majesteettisuutta. Johdannon lopussa teemat verhoutuvat Don Giovannia ennakoiden salaperäisiin mollisävyihin, kohoten eleganttien synkooppien säestämänä siivilleen valoisan Allegro-teeman mukana.

Rikas ja hienosti sävytetty sivuteemojen joukko muistuttaa edellisestä, nk. "Linziläisestä"-sinfoniasta (1783). D-duuri-sinfonian jäsentely on kuitenkin monumentaalisempi, taitavasti Don Giovannin "iloisen draaman" ideaa soveltaen. Avausosan ulospäin suuntautunutta luonnetta korostaa myös imitoiva kontrapunkti ja laaja kehittelyjakso, jonka jälkeen Mozartin laajimman sinfoniaosan huipentaa loistokas kertaus.

Lempeä hidas osa (Andante) ottaa ensin etäisyyttä dramaattiseen aloitukseen, mutta liikkeelle lähdettyään tarttuu intohimoisiin sivuteemoihin. Korkeiden ja matalien soitinten vuoropuhelu valaa ulkoisesti rauhalliseen tunnelmaan jännittävää salaperäisyyttä. Säännönmukaiset kertaukset ja vankka pääjakso tuovat hitaaseen osaanakin monumentaalisuutta, vaikka orkesterista puuttuu raskas kalusto, vasket ja patarummut.

Finaali (Presto) on koominen taituriosa, jonka teema muistuttaa tuskin sattumalta Figaron häiden pientä toisen näytöksen duettoja (Aprite, presto, aprite). Kreivi Thunin pieni hoviorkesteri ja Prahan oopperan soittajisto ovat virtuoositekstin perusteella olleet huippuluokkaa, sillä näin äkkikäänteistä ilotulitusta Mozart ei orkesterille toiste kirjoittanut. Hilpeää menoa tasapainottaa tulinen temperamentti. Draaman ja komedian yhdistäminen sekä prahalaiskuulijoiden ennakkoluulottomuus innoittivat Mozartin ooppera- ja sinfoniatyylin vaikuttavaan synteesiin.

Antti Häyrynen

JOENSUUN KAUPUNGINORKESTERI
**PYHÄINPÄIVÄN
KYNTTILÄ-
KONSERTTI**

TO 29.10.2026 KLO 18

CARELIA-SALI

“Joensuun kaupunginorkesterin jousikvartetti esittää tunnelmallisessa kynttilänvalossa herkkiä ja kevyitä sävelmiä, jotka luovat rauhoittavan ja lohdullisen tunnelman muistojen ja hiljentymisen hetkeen.”*

*Konsertissa käytössä on led-kynttilät, ei ylimääräisiä tuoksuja.

lippu.fi

I VIULU

Mariko Matsumoto | konserttimestari
Maaria Leino | vuorotteleva konserttimestari
Heli Untamala
Beata Kavander
Zurabi Gorgiashvili
Pirta Pöllänen

II VIULU

Ilona Piirainen | äänenjohtaja
Elina Jalas | varaäänentohtaja
Grażyna Wendland-Górzyńska
Paweł Domański
Henna Korkalainen

ALTOVIULU

Boris Popov | äänenjohtaja
Ulla-Riikka Karvinen | varaäänentohtaja
Sławomir Górczyński
Katri Hänninen

SELLO

Alma Stupak | soolosellisti
Piotr Sobczak | äänenjohtaja
Konstantin Mishukov | varaäänentohtaja
Claire Lacey

KONTRABASSO

Kari Räsänen | äänenjohtaja
Esko Kauppinen | varaäänentohtaja

LYÖMÄSOITTIMET

Hannu Porkka | äänenjohtaja

HUILU

Alexander Viazovtsev | äänenjohtaja
René Alvas | varaäänentohtaja

OBOE

Jonna Staas | äänenjohtaja
Gabriela Dogaru | varaäänentohtaja

KLARINETTI

Petri Vallius | äänenjohtaja
Laure Paris | varaäänentohtaja

FAGOTTI

Lauri Mykrä | äänenjohtaja
Boğaç İpeklioğulları | varaäänentohtaja

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala | äänenjohtaja
Hannu Korkalainen | varaäänentohtaja

TRUMPETTI

Kyösti Varis | äänenjohtaja
Matti Raijas | varaäänentohtaja

Vastaa kyselyyn ja voit liput
Joensuun kaupunginorkesterin
konserttiin!